Halka Arz Olmazsa İadede Faiz

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Yargıtay 11. Hukuk Dairesi	26.03.2026	Onama

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2025/4763	2026/1753	TBK 117, TBK 28, TBK 182, TTK 22, İİK 67, HMK 353/1-b-1, HMK 370/1

ÖZET

Halka arz belirli tarihe kadar gerçekleşmezse bedelin %20 fazlasıyla iadesi taahhüdünde, bu tarih iade borcunun vadesi sayılmadı; ihtar çekilmediğinden borçlular takipten önce temerrüde düşmedi ve işlemiş faiz talebinin reddi onandı.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/halka-arz-olmazsa-iade-taahhudu-temerrut-2026-1753/ →

Karar metni

Yargıtay Karar Arama sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

11. Hukuk Dairesi 2025/4763 E. , 2026/1753 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ : İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 16. Hukuk Dairesi

SAYISI : 2023/1737 Esas, 2025/824 Karar

HÜKÜM : Esastan ret

İLK DERECE MAHKEMESİ : İstanbul 7. Asliye Ticaret Mahkemesi

SAYISI : 2022/843 E., 2023/386 K.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davacı vekili tarafından temyiz edilmekle; temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

KARAR

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; davalı ...'ın, davalı şirketin hisselerinin sahibi ve yetkilisi olduğunu, 09.10.2020 tarihinde şirketin irtibat ofisinde davalı ... ile müvekkilinin 09.10.2020 tarihli "..." isimli sözleşmeyi imza altına aldıklarını, yapılan bu sözleşme ile özetle davalı ...'ın ... ortak ve yetkili olduğu ... ... A.Ş.'nin halka arz etmek için sermaye artışına gittiğini, bu kapsamda gereken tutarı yatırımcı olarak dışarıdan temin ettiğini, sözleşmeye göre müvekkilinin 2.090.000,00 TL tutarın şirket hesabına aktaracağını ve karşılığında halka arz edilecek olan hisselerin fiyatını 2,40 TL'den alacağını, şirketin halka arzı sırasında oluşacak fiyatlamanın 3,00 TL civarı olduğunun öngörülmekte olup, aradaki farkın yatırımcı olarak kâr hanesine yazılacağını, bu hususun sözleşme ile hüküm altına alındığını, müvekkilinin sözleşme ile yatırmayı taahhüt ettiği tutarın bir kısmı olan 900.000,00 TL bedeli 09.10.2020 tarihinde, 1.100.000,00 TL tutarı ise 12.10.2020 tarihinde davalı şirket hesabına aktardığını, sözleşmeye göre 30.06.2021 tarihine kadar halka arzın gerçekleştirileceğinin belirtildiğini, sözleşmeye göre müvekkiline 2.090.000,00 TL bedelli 09.10.2020 tarihli sözleşmeye teminat şerhli teminat çekinin davalı tarafça keşide edildiğini ve diğer davalı şirketçe ciro edilerek müvekkiline teslim edildiğini, sözleşmede halka arzın gerçekleşmemesi durumunda 30.06.2021 tarihi itibari ile ödenen bedelin %20 fazlası ile iade edileceğinin de kararlaştırıldığını, müvekkiline vaat edilen hisse devrinin yapılmadığı gibi, halka arzın da gerçekleştirilmediğini, müvekkilinin ödediği sermaye katılım bedeli olan 2.000.000,00 TL ve ödenen bedelin %20 fazlası olan 400.000,00 TL'nin iade edilmediğini, müvekkilinin ödediği bedel, ödenen paranın %20 fazlası ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun (TTK) 10. maddesi gereği sözleşmede kararlaştırılan vadeden itibaren işlemiş avans faizi ile müvekkilinin alacağının tahsili için başlatılan icra takibine davalı borçluların haksız itiraz ettiklerini ileri sürerek, davalı borçluların.... İcra Müdürlüğünün 2022/... E. sayılı takibe yaptıkları itirazlarının iptali ile asıl alacağın %20'sinden az olmamak üzere icra inkâr tazminatına mahkum edilmelerine ve takip tarihinden itibaren asıl alacağa işleyecek reeskont avans faizi ile beraber müvekkiline ödenmesine karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalılar vekili cevap dilekçesinde; taraflar arasında her ne kadar bir sözleşme bulunsa da, bu sözleşmenin müvekkilinin zor koşullar altında ve zararına olarak tanzim edildiğini, müvekkilinin sözleşmeyi imzaladığı tarihte almış olduğu bir miktar taahhüt karşılığında, pek çok yükümlülük altına girdiğini, açıkça sözleşmenin dengesini bozacak düzeyde zarara uğratıldığını, sözleşmede gabinin, yani aşırı yararlanmanın bulunduğunu, şirket zor durumda olduğu için borç arayan müvekkiline, birkaç ay için %20 faizle borç verildiğini ve şirkete ortak olunduğunu, gabin sebebiyle sözleşmenin geçerlilik kazanmadığını, sözleşmenin 5. maddesinin ikinci fıkrasında, Sermaye Piyasası Kurulu'ndan izin alınamaması halinde yatırımcının hisselerini ... ortağa %50 fazlası ile satabileceği yönündeki ibarenin de, sözleşmenin açık bir şekilde yatırımcı lehine tanzim olunduğunu gösterdiğini, davacı alacaklının bu fırsat neticesinde elde etmeyi beklediği yüksek kârlılık oranı ve sözleşmenin ifa edilememesi halinde getirilen yüksek cezai şart ile %50 fazlası ile hisseleri satma olanağı gabinin (aşırı yararlanmanın) varlığını gösterdiğini, mahkemece aksi kanaatin hasıl olması halinde de, sözleşmenin edimler arasındaki oransızlığın giderilmesi yönünde hüküm kurulmasını talep ettiklerini, ayrıca sözleşmenin 5. maddesinin beşinci fıkrasında yatırımcının motivasyonunun açıklanarak, halka arzın gerçekleşmemesi halinde hisselerin

ediminde ödediği bedelin %20 fazlasıyla ödeneceğinin kaleme alındığını, yani sözleşme hükümlerinin yerine getirilememesi halinde yatırımcının beklediği kârın aynısını, cezai şart vasıtasıyla alacağını, bu derece ağır bir cezai şartın müvekkilini son derece zora sokacağını ve zor durumundan yararlanmak isteyen davacı alacaklı görünenin sömürüsünü meşru hale getirme amacı taşıdığının açık olduğunu savunarak davanın reddi ile alacaklı görünen davalı hakkında takip konusu alacağın %20'sinden az olmamak üzere tazminata hükmedilmesine karar verilmesini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile somut olayda edimler arasında açık bir oransızlık olmadığı gibi davalının aşırı yararlanma iddiasının dayandırdığı hususlar dikkate alındığında basiretli tacir ve sözleşme serbestisi ilkeleri gereği savunmasına itibar edilmediği, tarafların tacir olduğu, kararlaştırılan cezai şartın sözleşmenin düzenlendiği tarih itibariyle davalının iktisaden mahfına sebep olacağı hususunun ispatlanamadığı, davalı şirketin sermayesinin 25.000.000,00 TL olduğu, kararlaştırılan cezai şarta konu sözleşme bedelinin davacı tarafça 09.10.20 20... .10.2020 tarihinde peşin olarak yatırıldığı, bu tarih itibariyle işleyebilecek ticari iş avans faizi oranı dikkate alındığında dahi kararlaştırılan cezai şartın fahiş olmadığı, davacının asıl alacak talepleri yönünden davasının kabulüne karar verilmiş ise de; taraflar arasındaki sözleşmede belirlenen 30.06.2021 tarihi sözleşme bedelinin iadesi yönünden vade tarihi olmayıp halka arz için belirlenen tarih olduğundan ve asıl alacak yönünden davalılar temerrüde düşürülmediğinden davacının işlemiş faize ilişkin talebinin yerinde görülmediği, hüküm altına alınan alacağın likit olduğu gerekçesi ile davanın kısmen kabulü ile 400.000,00 TL asıl alacak yönünden davalıların.... İcra Müdürlüğünün 2022/... E. sayılı takibe vaki itirazlarının iptaline, takibin asıl alacak yönünden devamına, asıl alacağa takip tarihinden itibaren ... Bankasının kısa vadeli krediler için ön gördüğü değişen oranlarda avans faiz oranı uygulanmasına, işlemiş faize ilişkin talebin reddine, asıl alacağın %20'si üzerinden hesap edilen 480.000,00 TL icra inkâr tazminatının davalılardan alınarak davacıya verilmesine, davalıların kötü niyet tazminat taleplerinin yasal şartları oluşmadığından reddine, karar verilmiş, hüküm, taraf vekillerince istinaf edilmiş olup, davalılar vekili tarafından istinaf yargı yoluna başvurulmuşsa da, süresinde eksik harcı ve gider avansını yatırmaması nedeniyle İlk Derece Mahkemesince 31.10.2023 tarihli ek kararla davalıların istinaf talebinden vazgeçmiş sayılmalarına karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile taraflar arasındaki sözleşmenin 5. maddesinde "... ... iştirak etmesinde ...'un halka arz edilecek olması temel motivasyon olup, her ne sebeple olursa olsun 30 Haziran 2021 tarihine kadar halka arzın gerçekleşmemesi durumunda, sahip olduğu hisselerin ediniminde ödediği bedelin %20 fazlasının kendisine ödeneceği ve hisselerinin ... ... ve/veya göstereceği bir yatırımcı tarafından alınacağını ... ... ve ... taahhüt etmektedir." şeklinde anlaştıkları, davalı şirketin halka arz işleminin yapılamaması nedeniyle davacının ödediği paranın iadesini talep ettiği, bu maddede davacının ödediği paranın hangi tarihte davacıya iade edileceğinin veya halka arzın gerçekleşmesi için belirlenen son tarih olan 30 Haziran 2021 tarihinden ne kadar süre sonra davacıya ödeme yapılacağının

açıklanmadığı, davacının, davalılara icra takibinden önce ödeme yapmaları konusunda bir ihtarname göndermediği, bu nedenle davalıların icra takibinden önce temerrüde düşmedikleri, İlk Derece Mahkemesince icra takibinden önceki dönem için talep edilen temerrüt faizleriyle ilgili itirazın iptali talebini reddedilmesinde hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesi ile davacı vekilinin istinaf başvurusunun reddine karar verilmiş, hüküm, davacı vekilince temyiz edilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Dava ve Hukuki Nitelendirme

Dava, itirazın iptali istemine ilişkindir.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Yapılan yargılama ve saptanan somut uyuşmazlık bakımından uygulanması gereken hukuk kuralları gözetildiğinde İlk Derece Mahkemesince verilen kararda bir isabetsizlik olmadığının anlaşılmasına göre yapılan istinaf başvurusunun 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (HMK) 353/1-b(1) hükmü uyarınca Bölge Adliye Mahkemesince esastan reddine ilişkin kararın usul ve yasaya uygun olduğu kanısına varıldığından Bölge Adliye Mahkemesi kararının onanmasına karar vermek gerekmiştir.

VI. SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle, davacı vekilinin temyiz itirazlarının reddi ile Bölge Adliye Mahkemesince verilen kararın HMK'nın 370/1 hükmü uyarınca ONANMASINA, aynı Kanun'un 372. maddesi uyarınca işlem yapılmak üzere dava dosyasının İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine, aşağıda yazılı temyiz giderinin temyiz edene yükletilmesine, 26.03.2026 tarihinde kesin olarak oy birliğiyle karar verildi.